

ÖZET

Bu çalışmanın konusu çerçevesinde, üstünlük, uyumsuzluk, rahatlama ve kavrama olarak sınıflandırılan dört ana mizah teorisi ışığında Bektaşî fıkralarını inceledik. Fıkraları uygun teorilere göre değerlendirip yorumlamak için ilk olarak, mizah ve gülme kavramlarını ele aldık. Dünyada ve ülkemizde mizah üzerine yapılan tanımlamalar ve çalışmalara yer verdik. İkinci başlığımızda Türk Halk Edebiyatı fıkra türü hakkında bilgilendirmede bulunduk. Sonrasında fıkraların mesajını doğru anlamamızı sağlayacak Bektaşîlik tarikatı ve felsefesi hakkında bilgi verdik. Bektaşî fıkra tipinin özelliklerine de değindikten sonra çalışmamızın temelini oluşturan mizah teorilerini açıklayıp Bektaşî fıkralarıyla örneklendirdik. Sonuç öncesi mizah yaratma yöntemleri ve bunlara bağlı Bektaşî fıkraları örnekleriyle çalışmamızı sonuçlandırdık.

Anahtar Kelimeler: Bektaşî Fıkraları, Mizah, Gülme, Mizah Teorileri.

ABSTRACT

Within the scope of this study, Bektaşî anecdotes are analyzed in the light of four main humor theories: superiority, incompatibility, relief and understanding. In order to evaluate and interpret the anecdotes according to proper theories, firstly humor and laughter concepts are examined. The humor themed descriptions and studies in our country and the World are analyzed.

In the second part, information is given regarding anecdotes in Turkish Folk Literature and also regarding Bektaşî Order and its philosophy to ensure the correct interpretation of the anecdotes. After mentioning the general characteristics of Bektaşî anecdotes, the underlying humor theories are explained with Bektaşî anecdote examples. The study is concluded with humor creation methods and suitable Bektaşî anecdote examples regarding these methods.

Keywords: Bektaşî Anecdotes, Humor, Laughter, Humor Theories.